

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4213204409
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4213204409.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Advokátska kancelária Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti povinnej: Y. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom W., X. 8, o zaplatenie 1 368,85 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 28. augusta 2013 č. k. 7Er/322/2013-17 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, Záhradnícka č. 60, zo dňa 25. 02. 2013 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 7Er/322/2013, EX 3577/13. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2, § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, § 35, § 45 ods. 1 a 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 52 ods. 1, 2, a 3, § 53 ods. 1, 2 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 39 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie uviedol, na základe návrhu na vykonanie exekúcie spísanom vo forme zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 21. 02. 2013 sa oprávnený domáhal voči povinnému vymoženiu pohľadávky s príslušenstvom, a trov exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok č. II/2012-422 zo dňa 23. 10. 2012, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, a ktorý mal nadobudnúť vykonateľnosť dňa 02. 12. 2012. Dňa 05. 03. 2013 doručil súdny exekútor tunajšiemu súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. V rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo 146/2011 zo dňa 13. 10. 2011 a č. k. 6Cdo/143/2011 zo dňa 18. 01. 2012 Najvyšší súd SR konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí ako exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Ex. poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. 10. 2011 sp. zn. 3Cdo/146/2011). Vychádzajúc z uvedeného exekučný súd skúmal či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, ktorá môže mať formu osobitnej písomnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka musí mať písomnú formu inak je neplatná, pričom písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo

vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Za týmto účelom súd preskúmal aj zmluvu o splátkovom úvere č. 0212074060 zo dňa 26. 08. 2005 ako aj všeobecné obchodné podmienky bezúčelovej pôžičky, kde v článku 18. Rozhodcovská doložka bod 18.1. a nasledujúce bolo uvedené: „banka a Klient sa dohodli, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov pri nasl. bankových produktoch alebo v súvislosti s nimi: a) pri vykonávaní prevodov peňažných prostriedkov, b) pri vydávaní a používaní platobných kariet, pri poskytovaní a používaní elektronických služieb, prípadne iných elektronických platobných prostriedkov určených osobitným zákonom, ako aj spory, ktoré vznikli alebo vzniknú zo zmlúv upravujúcich tieto bankové produkty alebo v súvislosti s nimi, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd“. Tunajší súd bol toho názoru, že v danom prípade nie je možné formuláciu rozhodcovskej doložky považovať za platnú rozhodcovskú zmluvu alebo platnú rozhodcovskú doložku. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým úverovým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je podľa Občianskeho zákonníka neplatná. Zároveň súd poukázal na skutočnosť, že nešlo o individuálne dojednanie tejto doložky, na ktoré by povinný, teda spotrebiteľ, bol zvlášť upozornený, ktoré by bolo s povinným zvlášť dojednané, on by bol s týmto ustanovením zmluvy súhlasil a prejavil by svoj súhlas podpisom. Podpis na úverovej zmluve nemožno, podľa názoru tunajšieho súdu, považovať zároveň aj za prejav súhlasu s rozhodcovskou doložkou, na jej platnosť je nevyhnutné jej individuálne dojednanie a individuálny prejav vôle účastníkov zmluvného vzťahu podpisom, ktorý v tomto prípade nebol dodržaný. Povinný sa tak bez vlastnej vôle a možnosti pričinenia vzdal vopred svojich práv čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúmaní toho, či je preložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zamerlal najmä na zistenie či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to bolo možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a preto súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmačej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. S poukazom na § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ZRK) a § 159 OSP tvrdil, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté vlastnosti ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu SR, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie je vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. S poukazom na § 45 ods. 1 a 2 ZRK tvrdil, že ak sú naplnené dôvody podľa § 45 ZRK, tak je exekučný súd oprávnený a povinný konanie len zastaviť a nie nevydať poverenie. Súd, ktorý koná vo veci exekúcie je príslušný konať iba ako exekučný súd, z čoho vyplýva, že exekučný súd nie je vecne príslušný konať vo veci ako súd vyššej inštancie. Ak by exekučný súd meritórne skúmal súlad plnenia, na ktoré zaväzuje rozhodcovský rozsudok, či je v súlade s hmotným právom, pôsobil by exekučný súd ako súd konajúci o opravnom prostriedku voči rozhodnutiu, ktoré je exekučným titulom, čiže ako súd tretej inštancie. Takýto výklad je neprípustný, keďže podľa právneho poriadku SR nemá právomoc konať vo vzťahu k rozhodcovskému rozsudku ako súd, ktorý rozhoduje vo veci samej. Práve absencia takejto právomoci exekučného súdu v kombinácii s prípadným rozhodnutím o zastavení exekúcie predstavuje bezprostredný zásah do práva oprávneného na súdnu a inú právnu ochranu. Poukázal na rozhodnutie

Ústavného súdu SR I. ÚS 5/02. Pokiaľ ide o dôvody podľa § 45 ods. 1 písm. c) ZRK, pri výklade významu tohto ustanovenia treba mať na zreteli, že exekučný súd pri zastavení exekučného konania nie je príslušný na meritórny hmotnoprávny prieskum exekučného titulu, a preto skúma len vlastnosti uloženej povinnosti, nie rozhodnutie samotné. Dôvodom na zastavenie exekučného konania v zmysle uvedeného ustanovenia by bolo, ak by rozhodcovský rozsudok ukladal povinnosti plniť niečo, čo by bolo v rozpore s právnym poriadkom (napr. účastníkovi by sa ukladala povinnosť spáchať trestný čin alebo by ho zaväzovalo na iné výslovne právnym predpisom zakázané konanie). Uvedené potvrdzuje aj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 30. 10. 2009 sp. zn. 33 Cdo 2675/2007. Ďalej poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora C - 40/08, kde sa uvádza, že ak sa má zabezpečiť stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených na podanie týchto opravných prostriedkov. Podľa Súdneho dvora zásada procesnej autonómie nemôže vyžadovať, aby vnútroštátny súd kompenzoval nielen opomenutie procesného charakteru spotrebiteľa, ktorý nepozná svoje práva, a taktiež, aby exekučný súd úplne nahradil celkovú pasivitu spotrebiteľa v spore pred rozhodcami, ak sa spotrebiteľ neúčastní na rozhodcovskom konaní a nepodá ani žalobu o neplatnosť rozhodcovského rozsudku. Súdny dvor postavil svoj záver na zásade rovnocennosti, podľa ktorej ochrana garantovaná spotrebiteľovi pri posudzovaní právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v rámci exekučného konania musí byť porovnateľná s ochranou garantovanou mu vnútroštátnym právom v rámci exekučnej fázy iných rozhodnutí (pri ktorých by zmeškal podať porovnateľný opravný prostriedok). Vzhľadom na vyššie uvedené nemožno vyvodzovať z európskeho práva za súčasného právneho stavu záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Rovnako z uvedeného vyplýva, že komunitárne právo neukladá vnútroštátnemu exekučnému súdu žiadne iné priame povinnosti preskúmať vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, okrem prípadu, že by bola narušená zásada rovnocennosti. Zároveň dal do pozornosti, že v období do 31. 12. 2007 sa vzťahovali ust. § 52 až §54 OZ len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravené len v Obchodnom zákonníku a v Zákone o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté pred 01. 01. 2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01. 01. 2008 (§ 879 OZ). To znamená, že pokiaľ pred dňom 01. 01. 2008 bola uzavretá zmluva o úvere (kde bol dlžník spotrebiteľom), nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 01. 01. 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa ust. § 52 až § 54 OZ. Právne vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 01. 01. 2008 sa v súlade s § 261 ods. 1 písm. b) ObZ spravujú Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov. Ak je účastníkom spotrebiteľ je potrebné aplikovať ust. ZoSÚ (lex specialis), práva a povinnosti, ktoré nie sú v tomto zákone tak ObZ a podľa § 1 ods. 2 ObZ OZ. Právna dovolenosť, či rozpor s dobrými mravmi môžu byť posudzované len podľa právnych predpisov platných v čase uzavretia zmluvy. V zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zastal oprávnený názor, že namietaným postupom a rozhodovaním súdu došlo k neoprávnenému zásahu do základného práva oprávneného na súdnu ochranu a porušovaniu princípov právnej istoty, čím bolo oprávnenému znemožnené efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu, a zároveň takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu. Zároveň dal do pozornosti súdu dôvodovú správu k ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ, z ktorej vyplýva, že úvahy a postup súdu nie je správny. Zároveň poukázal na skutočnosť, že oprávnený resp. jeho právny predchodca, predložením rozhodovacej zmluvy plnil len svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala z § 93b z. č. 483/2001 Z. z. Zákon o bankách (ďalej len zákon o bankách) v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy, pričom sa jedná o špeciálny predpis. Zastal názor, že opraveného nemožno sankcionovať za to, že právny predchodca oprávneného postupoval tak, ako mu to ukladal v tom čase účinný zákon. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3M Cdo 11/2010 zo dňa 26. 09. 2011, z ktorého vyplýva právny názor, že pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy, treba uviesť, že preskúmanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom je možné, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní (rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré j objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom). Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na to, či samotná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku: nie každá skutočnosť hodnotená ako neprijateľná podmienka spôsobuje aj rozpor plnenia s dobrými mravmi. Rozhodujúcim bude len či plnenie, ktoré má byť vykonané odporuje alebo neodporuje dobrým mravom.

Len tento zákonný dôvod umožňuje zastaviť exekučné konanie. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 34 CSP po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že exekučné konanie v danej veci začalo dňa 21. februára 2013, kedy bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. spísaná zápisnica o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom Bratislava, sp. zn. II/2012-422 zo dňa 23. októbra 2012, ktorý mal nadobudnúť právoplatnosť dňa 29. novembra 2012 a vykonateľnosť dňa 02. decembra 2012. Súdny exekútor doručil súdu prvej inštancie dňa 05. marca 2013 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s prílohami. Súčasťou súdneho spisu je o. i. zmluva o splátkovom úvere č. 0212074060 uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného (Slovenská sporiteľňa a. s.) a povinnou dňa 26. augusta 2005, vrátane všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „zmluva o úvere“), v ktorých je (bod 18.) obsiahnutá rozhodcovská doložka. Následne súd prvej inštancie rozhodol napadnutým uznesením.

5. Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

9. Podľa § 243b ods. 1 a 2 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 exekučné konania začaté pred 1. novembrom 2013 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2013, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak. Ustanovenia § 36 ods. 8 až 13, § 46 ods. 3 až 7 a § 60 ods. 2 sa použijú aj na konania začaté pred 1. novembrom 2013.

10. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31. októbra 2013 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

11. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na skonštatovanie a doplnenie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, bez toho, aby tieto dôvody opakoval.

12. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46 zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané), ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosť, zrozumiteľnosť, a presnosť označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

13. Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013).

14. Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy (doložky) prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

15. Nemožno preto prisvedčiť odvolateľovi v tom, že by súd prvej inštancie ako exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti zverenej Exekučným poriadkom, keďže v preskúmvanej veci bol plne opodstatnený a zákonom podložený postup súdu prvej inštancie, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovská doložka bola uzavretá platne. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky súd prvej inštancie len realizoval svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

16. Vychádzajúc z obsahu spisu, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahovali ustanovenia § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení. K námietke oprávneného, že pokiaľ pred 01. januárom 2008 bola uzavretá zmluva o úvere (kde bol dlžník spotrebiteľom), nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1. januárom 2008 z tejto zmluvy posudzovať podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, odvolací súd

konštatuje, že Občiansky zákonník ako generálny právny predpis v znení účinnom od 01. apríla 2004 do 31. decembra 2007 definoval spotrebiteľské zmluvy ako kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Občiansky zákonník bol zák. č. 568/2007 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2008 novelizovaný, v rámci čoho došlo k explicitnému rozšíreniu pojmu spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 52 ods. 1 tak, že spotrebiteľskou zmlouvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Prechodné ustanovenie k predmetnej novele (§ 879j Občianskeho zákonníka) stanovuje, že ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Odvolací súd v tomto smere na zdôraznenie správnosti postupu prvoinštančného súdu opakuje, že ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 01. apríla 2004 do 31. decembra 2007 definovalo spotrebiteľské zmluvy tak, že nimi sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55 Občianskeho zákonníka, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Avšak, vo vzťahu k Občianskemu zákonníku, zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch platný a účinný v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ako špeciálny právny predpis rozširoval rozsah definície spotrebiteľskej zmluvy (§ 1 a contrario v spojení s § 2) citovaného zákona aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v zmysle čoho bolo potrebné na predmetný právny vzťah založený zmlouvou o úvere primerane aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v príslušnom znení, resp. ustanovenia upravujúce neprijateľné zmluvné podmienky, aby sa tak naplnil účel ochrany slabšej zmluvnej strany (spotrebiteľa). Vyššie uvedené umocňuje aj explicitné znenie zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, ktoré pristupuje k výkladu povahy spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 23a citovaného zákona extenzívne a to, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Z tohto dôvodu zmluvu o úvere je potrebné považovať za spotrebiteľskú aj keď nebola v čase vzniku zmluvy o úvere v ustanovení § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka explicitne zaradená do zadaných spotrebiteľských zmlúv a aplikovať na ňu príslušné ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach. V zmysle vyššie uvedeného odvolací súd opakuje, že ak súd prvej inštancie subsumoval predmetný právny vzťah do kategórie tzv. spotrebiteľských vzťahov a aplikoval naň príslušné ustanovenia o neprijateľných zmluvných podmienkach v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v príslušnom znení, rozhodol tak vecne správne.

17. V zmysle ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení ide v prípade enumerácie neprijateľných zmluvných podmienok o demonštratívny výpočet, ktorý obsahuje explicitnú špecifikáciu konkrétnych neprijateľných zmluvných podmienok, čo však de facto nebráni, aby príslušný súd rozhodol o neprijateľnej zmluvnej podmienke v zmysle generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení). Prvoinštančný súd teda správne vyhodnotil existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky (§ 53 a nasl. Občianskeho zákonníka) vo vzťahu k rozhodcovskej doložke.

18. Rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd posúdil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení, a tým ako absolútne neplatnú zmluvnú podmienku obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve, pretože celkom zjavne spôsobuje značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej adhéznej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť a súčasne spotrebiteľovi neumožňovala efektívne brániť svoje práva pred štátnym súdom, čím založila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Odvolací súd dodáva, že rozhodcovská doložka bola inkorporovaná do všeobecných obchodných podmienok bez možnosti individuálneho dojednania zo strany povinnej (spotrebiteľa). Zároveň je z obsahu rozhodcovskej doložky zrejmé, že znemožňuje voľbu povinnej (spotrebiteľa) dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom. Zároveň rozhodcovská doložka nespĺňa ani podstatnú náležitosť podľa § 4. Zákona o rozhodcovskom konaní v príslušnom znení z aspektu formy. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na

absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť (a to ani sčasti) spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenému voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženiu by sa mohol v rámci exekúcie domáhať.

19. K argumentu odvolateľa, že oprávnený, resp. jeho právny predchodca, predložením rozhodcovskej zmluvy plnil len svoju povinnosť, ktorá mu vyplývala z § 93b Zákona o bankách v znení účinnom v čas uzavretia zmluvy, pričom sa jedná o špeciálny právny predpis, v zmysle čoho nemožno sankcionovať oprávneného za to, že právny predchodca opravného postupoval tak, ako mu to ukladal v tom čase účinný zákon, odvolací súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3CoE/278/2015 zo dňa 29. januára 2016 konštatuje, že stanovenie povinnosti banky ponúknuť klientom návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy neznamena, že veriteľ je oprávnený včleniť do svojich zmlúv také znenie rozhodcovskej doložky, ktoré zakladá značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tak, ako tomu bolo v predmetnom prípade. Ak veriteľ uzatvára zmluvu so spotrebiteľom, je povinný rešpektovať aj príslušné zákonné normy, chrániace spotrebiteľa.

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd námietky oprávneného uvedené v odvolaní považoval za neopodstatnené a zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, nakoľko exekučný titul bol vydaný orgánom bez právomoci na jeho vydanie. S poukazom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).